

Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal
Környezetvédelmi, természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály

4024 Debrecen, Piac u. 42-48.

Tárgy: 35. sz. főút Debrecen-Józsa – 345. sz. főút közötti szakasz 2x2 sávra történő fejlesztése - Előzetes vizsgálati eljárás
HB/17-IKV/00751-29/2025. Ügyiratszámú irat bemutatására és nyilatkozat tételére válasz

Tisztelt Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály!

35. sz. főút Debrecen - Józsa – 345. sz. főút közötti szakasz 2x2 sávra történő fejlesztésének előkészítése érdekében indult előzetes vizsgálati eljárás során HB/17-IKV/00751-29/2025. Ügyiratszámú hiánypótlás pontjaira az alábbi válaszokat adjuk:

1. A természetvédelmi hatóság kéri, hogy részletesen kerüljenek bemutatásra azon folyamatok, változások (pl. területfoglalás, talajtömörítés, rezgések, stb), amelyek a kivitelezés és az üzemelés során a nyomvonal mentén élő fokozottan védett nyugati földikutya egyedeire, állományára hatással lesznek, ezek várható „eredményei”, tehát, hogy hogyan reagálnak az egyedek és az állomány ezen hatásokra, valamint az állomány védelme érdekében tervezett megoldások, lehetőségek köre.

Válasz: A tárgyi, HB/17-IKV/00751-29/2025. ügyiratszámú irat bemutatására és a nyilatkozattételre való felhívására válaszul egy teljesen új, komplett Előzetes Vizsgálati Dokumentációt (EVD) készült. Az új dokumentációban kidolgozásra került egy olyan alternatív, műszaki változat, amely a fokozottan védett földikutya állományát lényegesen kisebb mértékben érinti a korábban bemutatott változatokhoz képest. Tekintettel arra, hogy ezek a módosítások a tervezett beruházás (35. sz. főút négysávúsítása) műszaki tartalmában és környezeti érintettségében olyan mértékű változást eredményeztek, amely a korábbi dokumentációval való közvetlen összevetést nehezítette volna, a dokumentáció teljes körű újraszerkesztése mellett döntöttünk.

Az új EVD Élővilág-védelmi fejezetében részletesen bemutatásra kerülnek a földikutya állományait várhatóan érő hatások, külön alfejezetekben tárgyalva az építési időszakban jelentkező hatásokat (5.4.3. fejezet), valamint az üzemelési időszak során várható hatásokat (5.4.4. fejezet). A hatások mérséklése érdekében a dokumentáció specifikus természetvédelmi intézkedéseket is meghatároz, ezeket az 5.4.6. fejezet tárgyalja.

Az eljárás során felmerült a fokozottan védett földikutya érintett állományainak mentését szolgáló mentési terv kidolgozásának lehetősége. A fajcsoport vonatkozásában ugyanakkor hazai tudományos körökben elismert szakértőkkel, valamint a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóságával, mint természetvédelmi kezelővel folytatott egyeztetések

és közös terepi bejárások tapasztalatai alapján megállapítható, hogy a földikutya fajok életmódjukból adódóan az áttelepítés jelenlegi szakmai ismeretek szerint csak korlátozott biztonsággal valósítható meg, az egyedek befogása pedig a hazai tapasztalatok alapján jelentős nehézségekkel jár. Mindezekre tekintettel – a megelőzés és az érintettség minimalizálásának elvét szem előtt tartva – indokoltá vált egy olyan frissített műszaki tartalom kidolgozása, amely a földikutya állományok közvetlen érintettségét a lehető legnagyobb mértékben elkerüli. A módosított műszaki megoldás részletes bemutatása a jelen válaszlevél mellékleteként benyújtott Előzetes Vizsgálati Dokumentációban (EVD) található.

A frissített műszaki tartalom alapján a fokozottan védett földikutya érintettségét összefoglaló jelleggel értékelve megállapítható, hogy a korábban ismertetett műszaki változatokhoz képest több szempontból is sikerült az érintettséget csökkenteni. Egyrészt a potenciális földikutya-élőhelyek közvetlen igénybevétele jelentősen mérséklődött. Másrészt azokon a területeken, ahol továbbra is fennállhat közvetlen érintettség, a tervezett földmunkák várhatóan kizárólag a felszínhez közeli, táplálkozási célú járatokat érinthetik. A fajra jellemző állandó járatrendszer és a fészekkamra általában 1 métert meghaladó mélységben helyezkedik el, ezen mélységtartományban a kivitelezés során földmunkavégzés nem tervezett. Ezzel összefüggésben a dokumentációban specifikus természetvédelmi védelmi intézkedések is megfogalmazásra kerültek.

2. A természetvédelmi hatóság álláspontja szerint a hiánypótlásban szereplő „módosított” nyomvonal további vizsgálata szükséges a tényleges nyugati földikutya élőhelyek – minél kisebb mértékű érintettségének – vonatkozásában.

Válasz: A tárgyi HB/17-IKV/00751-29/2025. ügyiratszámú irat bemutatására és a nyilatkozattételre való felhívására válaszul törekedtünk arra, hogy a Hatóság által megfogalmazott feltételeknek maradéktalanul megfeleljünk. Ennek keretében egy olyan módosított műszaki változat került kidolgozásra (szimmetrikus, illetve a szelvényezés szerinti jobb oldalra történő szélesítéssel), amely a fokozottan védett földikutya állományát a korábban bemutatott változatokhoz képest lényegesen kisebb mértékben érinti. A szükségessé vált módosítások ugyanakkor a tervezett beruházás (35. sz. főút négysávúsítása) műszaki tartalmát és környezeti érintettségét olyan mértékben módosították, hogy a korábbi dokumentációval történő közvetlen összevetés már nem lett volna egyértelműen követhető. Ezért a változtatások átlátható és egységes bemutatása érdekében egy új, önálló Előzetes Vizsgálati Dokumentáció (EVD) elkészítését láttuk célszerűnek.

A frissített változat tovább tervezésével gyakorlatilag elérhető, hogy a későbbi esetleges kivitelezés során a fokozottan védett földikutya potenciális állományait a tervezett út szélesítése ne érintse; az esetleges érintettség kizárólag a Szordasi úti csomópont, valamint annak csatlakozó ágai megépítéséhez kapcsolódhat.

3. A természetvédelmi hatóság kéri a területek élővilága kapcsán a kiegészítő terepi felmérések során tapasztaltak, rögzítésre került növény- és állatfajok megjelölésének megküldését.

Válasz: A 2025. évi vegetációs időszakban végzett felméréseink eredményei alapján kiegészítettük az Előzetes Vizsgálati Dokumentáció Élővilág-védelmi fejezetének „5.4.2. Jelenlegi állapot jellemzése” című alfejezetét. A terepbejárások során észlelt védett fajok saját adatgyűjtésből származó előfordulási adatait az Élővilág-védelmi melléklet 5. ábráján tüntettük fel.

A jobb áttekinthetőség és követhetőség érdekében a biotikai adatszolgáltatásból származó adatok, valamint a saját gyűjtésű adatok megjelenítésére eltérő szimbólumokat alkalmaztunk.

A fentiekén túlmenően a terepbejárások során fotódokumentáció is készült, amely az Élővilág-védelmi melléklet részeként kerül bemutatásra.

4. A hiánypótlásban megküldött „Élővilág-védelmi melléklet” ábráin (1-4.) egyértelműen látszik, hogy a 75+600 km szelvénytől a 76+000 km szelvényig a 35. sz. főút keleti oldalán közösségi jelentőségű élőhely, valamint a fokozottan védett földikutya élőhelye található, míg [ugyanezen ábrák és a rendelkezésre álló légi- és ortofotókon, NÉBIH Erdőtérképen (<https://erdoterkep.nebih.gov.hu/>) alapján] a nyugati oldalon kerékpárút, árok, fasor, nem erdőtervezett erdősáv, valamint szántó található. Kérjük pontosan és részletesen meghatározni azokat a műszaki és forgalombiztonsági okokat, melyek a kizárják azt, hogy a tervezett szélesítés a nyugati irány rovására valósuljon meg.

Válasz: A szakági Tervező az előkészítő vizsgálatok során döntéselőkészítő tanulmányt készített a főúti szélesítés egyes változataira, mely során megvizsgálásra került a szimmetrikus, jobb, valamint bal oldali szélesítés.

A geometria tervezés ezen szakaszában a szakági Tervező által vizsgált és a településrendezési eszközökben szereplő terület felhasználása szerinti megvalósíthatóság alapja Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzat Képviselő-testülete által elfogadott településterv. Az elfogadott településterv a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII. 15.) Kormányrendelet rendelkezései szerinti műszaki dokumentáció elkészítésén és a kormányrendelet szerinti eljárásrenden alapul. A településterv módosítására irányuló eljárás keretében kizáró ok nem merült fel.

A Tervzsűri alkalmával a véleményezésben érintettek konszenzusos megállapodás keretében a szelvényezés szerinti bal oldali (keleti irányú) főúti nyomvonalbővítést támogatták, amennyiben nincs olyan körülmény, ami a balra szélesítést ellehetetlenítené.

Műszaki és gazdasági szempontból a balra történő szélesítés összességében kedvezőbb megoldásnak tekinthető, tekintettel arra, hogy a jobbra történő szélesítés számos, a megvalósítást nehezítő körülményt vet fel, így különösen további érzékeny és jelentős

költséggel járó kisajátítások szükségességét, jó minőségű termőföld területérintettségét, továbbá a meglévő kerékpárút-hálózat teljes elbontását.

A jobbra szélesítés további kockázatot jelent a kivitelezésre vonatkozóan, mivel a teljes szakaszon való bal oldali szélesítés során az új 2 sáv a meglévő forgalom jelentős korlátozása nélkül megvalósulhat, míg a jobbra szélesítés több ütemben a jelenlegi forgalom jelentős akadályozásával jár.

A tervezett fejlesztés keretében az előkészítési szakasz szerinti dokumentáció a hatályos jogszabályoknak és a vonatkozó műszaki szabályozásnak megfelelően került elkészítésre.

Tekintettel arra, hogy a tervezett közlekedési infrastruktúra beruházás megvalósítója az Építési és Közlekedési Minisztérium, a fejlesztés az állami építési beruházások rendjéről szóló 2023. évi LXIX törvény (továbbiakban Ábtv.) 5. § 1. pontja alapján állami építési beruházásnak minősül. A beruházás állami jellege miatt a hivatkozott jogszabály rendelkezését az beruházás előkészítő szakaszában szükséges és kötelező figyelembe venni. Az Ábtv. 5. § 3. pont valamint 7. § alapján a tárgyi tervezési feladat beruházási előkészítési szakasz részét képezi, ezáltal előkészítési dokumentációnak minősül. Az Ábtv. alkalmazási kötelezettségéből adódóan a műszaki tervezés és vizsgálatok során a beruházás megvalósítására vonatkozóan a jogszabály 1. §-ában rögzített alapelvek teljesülése kötelező érvényű. Az Ábtv. 1. § (2) bekezdés d) pontja szerint az állami építési beruházásokat a felelős gazdálkodás és a legkisebb költség elvét szem előtt tartva szükséges megvalósítani.

A fentiek alapján kérjük a Tisztelt Hatóságot, hogy határozatában az eredetileg benyújtott, illetve a hiánypótlások keretében alternatívaként benyújtott változatokat is értékelje.

Kérnénk válaszaik figyelembe vételét az eljárás során!

Budapest 2026.01.10.

Tisztelettel:

VIBROCOMP KFT.
1118 Bp., Bozókvár u. 12.

